

mijne' beenderen verouderd in mijn brullen **den** ganschen dag ; want uwe hand was dag en nacht zwaar op mij, mijn sap werd veranderd in **zomerdroogten**. Toen **zeide** ik, ik zal belijdenis van mijn overtredingen doen voor den Heere, en Gij **verg-a-a-f-t** de ongerechtigheid mijner zonde. **Sela**". En dan volgt er: „Hierom zal u een ieder heilige aanbidden in vindenstijd”.

„Wat zal ik u doen ?” Deze **begeerige** vraag komt bij Job voort uit verlegenheid wegens zijn toestand. Hij wist niet **wat** te doen, en waarheen zich te wenden, en toch, er moest iets geschieden, dat was hij zich bewust.

Hellig verlegen is hij met **zichzelf** voor den Heere, evenals later de kerke **Gods** bij **Micha** zou uitroepen, toen ze rondom voor Hem in de schuld was gebracht : „**Waar**mede zal ik den Heere tegenkomen en mij bukken voor den **hoogen** God ?”

Job geeft te kennen, dat **hij geen** andere gedachte heeft, als dat hij tegen **G o d** gezondigd heeft ; **zoals** ook David zegt in Ps. 51 : 6 : Tegen U, **U** alleen heb ik gezondigd, en gedaan, wat kwaad was in Uwe **oogen**.

Geen zonde wordt er gedaan, geen kwaad wordt er bedreven, hetzij tegen onszelf of tegen onzen naaste, of het geschiedt tegen God. **God** wordt er door **beledigd**, aangezien de mensch **als** schepsel **Gods** aan Hem ook alle gehoorzaamheid schuldig is. Daarom, welke zonde ook begaan wordt, **Gods** Wet wordt er door overtreden, **Gods** gezag en macht onteerd, **zijn** Majesteit geschonden, zijn waarheid verloochend, zijn rechtvaardigheid veracht en zijn alwetendheid miskend.

Zoo is het een Godlasterlijke **taal**, te zeggen, wanneer men zondigt : „De God Israëls ziet het niet en de 'God Jakobs merkt het niet". Ps. 94 : '7.

Maar neen, **zoo** was het bij Job niet en **zoo** is het ook bij al het oprechte volk des **Heeren** niet. Die zijn verlegen, dat zij tegen God gezondigd hebben. Ze **zeggen**, „**Wat** zal ik U doen ?” en dat is een **teeken** van ware boetvaardigheid. Ze hebben berouw over hun kwaad en dat niet maar om 'de kwade gevolgen, die het heeft, en niet uit vrees voor de hel, maar omdat zij door de zonden **Gods** ongenoegen en toorn verwekten. Daarom betreuren zij ze en zijn verlegen,

omdat zij tegen God gezondigd hebben, die hun niet anders dan goed deed en hun zijne weldaden schonk. Het verwekt in hen een gevoelige smart, en een bitter leed komt het hart te vervuilen. „Wat zal ik U doen,” roepen ze met Job uit, in heilige verlegenheid en radeloosheid; niet wetende, wat zij doen zullen, om dien God, tegen wien zij gezondigd hebben, te verzoenen, om van Hem genade te verwerven, en weder naar de volle begeerte van hun hart, in zijne gunst te geraken. Om die gunst en gemeenschap Gods, daar is het elk berouwvol zondaar toch om te doen, daar niets smartelijker is voor hen, als ‘dat te missen en niets begerlijk&- dan dat te bezitten.

Met zijn begeerige vraag openbaart Job het levensbeginsel der ware bekeering, waar hij ontroerd is over zijn staat en uitziet naar een middel ter verlossing. Die zielsontroering over de zonde was ook in de ziel van Paulus, toen de Heere hém neerwierp voor Hem, en hij verslagen en geheel verlegen uitriep: „Heere, wat wilt gij dat ik doen zal?” Hand. 9 :6.

Ze was ook op den Pinksterdag bij diegenen, die met Woord en Geest in de ziel gegrepen en doorstoken werden, zoodat zij in radeloze verlegenheid uitriepen: „Mannen broeders, wat tullen wij doen?” Zoo was het ook bij de prediking van Johannes: „Wat zullen wij doen?” Zoo maakte de Heere ook zulk een verlegenheid in het hart van den stokbewaarder, zoodat hij vragende aan Paulus en Silas uitriep: „Lieve heeren, wat moet ik doen om zalig te worden?”

Maar met deze begeerige vraag geeft Job ook te kennen, dat hij uit zichzelf onmachtig was, om iets te kunnen vinden, wat tot zijn herstelling dienstig was, want dat alles, wat hij ondernam buiten God vruchteloos en tevergeefsche arbeid was.. Wat zal ook een mensch kunnen geven tot lossing van zijn ziel, ja, wat zal de mensch, die een made is en des menschenkind, dat een worm is, kunnen doen voor God of kunnen geven aan God tot verzoening, vergeving en verlossing van zijn zonde. Hij kan toch dien prijs, Gode dat rantsoen niet geven? Ps. 49 :8.

„Wat zal ik U doen?” Het is een zich overgeven aan God op genade of ongenade. Hij stelt den Heere geen

voorwaarden, **neen** ; **maar** hij vfaagt wel, om des **Heeren** voorwaarden te mogen vernemen, en is bereid zich daaraan te onderwerpen.

Bij zichzelf vindt hij niets als zonde, hij kan **niets** doen van hemzelven, **Gode** behagende. Zijn berouw, smart, belijden, bidden en vragen kunnen God niet verzoenen en de zonde niet **uitwisschen**. Daarom komt uit zijn ontroerd gemoed deze begeerige vraag : „Wat zal ik **U** doen, dat **U** bevredigen kan, want daar is voor mij als zondaar geen ontkomen van **U**”.

Ik ‘kan uw alziend oog niet ontschuilten, want waar **zoude** ik henengaan **voor** uwen Geest en waar **zoude** ik henenvlieden voor uw aangezicht? Wat zal ik **U** doen ; ik kan uw alvermogende hand niet ontworstelen of **ontvluchten**, want Gij zijt wijs van harte en sterk van kracht. Ik kan de hittigheid uwer gramschop niet verdragen want wie zal voor uw gramschap staan en wie zal voor de hittigheid uws **toorns** bestaan ?

Wat zal ik **U** doen ; ik kan aan uwe strenge rechtvaardigheid niet voldoen ; want wij allen zijn als een onreine • voor **U**. **Wij** zijn tienduizend talent ponden schuldig aan **U** en hebben geen kwadrantpenninkje om te betalen. Wat zal ik **U** doen, wat raad is er dan voor mij, och, maak het mij dan toch bekend. Hoort **zoo**, hoe Job voor den Heere zijn onkunde bekent en hoe hij zijn begeerte openbaar maakt, om van en door den Heere zelf geleerd te worden, wat hij noodig had te gelooven, te belijden en te betrachten, **zooals** af des **Heeren** kinderen van den Heere zelf zullen geleerd worden.

Wat zal ik **U** doen, vraagt Job. Het grondwoord hier door **d o e n** vertaald, **wil** volgens taalgeleerden zeggen, iets met gewilligheid en met werkzaamheid doen, zooals de goddeloozen gewilliglijk de zonde bedrijven en daarom genoemd worden, „werkers der ongerechtigheid”. Ps. 5 : 6. Hier is dat het tegendeel, want Job wil geen onrecht doen, maar gerechtigheid des **Heeren**, recht werken. Hij wenscht **als al** des **Heeren** volk er mee bekend gemaakt te worden, wat goed is, om dan daardoor recht te doen en weldadigheid lief te hebben, en ootmoediglijk te wandelen met den Heere zijnen God, naar Micha 6 : 8.

Maar, **zoo** kunnen wij' opmerken, als Job hier vraagt : „Wat zal ik **U** doen?” is dat dan geen vreemde taal. Kan dan een mensch iets goed doen aan God ; is het dan niet, zooals **Elifaz** zegt : „**Zal** ook een man **Gods** profijtelijk zijn. Is het voor den Almachtige wettigheid, dat gij rechtvaardig zijt, of gewin, dat gij uwe wegen volmaakt?”

Is het ook niet, zooals Elihu zegt : „**Indien** gij zondigt, wat bedrijft gij tegen Hem en indien gij rechtvaardig zijt, wat geeft gij Hem of wat ontvangt Hij uit uwe hand?” Volgens deze gewisse uitspraken komt toch de mensch met zijn goed en zijn kwaad niet in aanmerking bij God, om iets door **zichzelf** voor Hem te kunnen zijn of worden. Hoe is **dan** hier Jobs begeerige vraag : „Wat zal ik **U** doen?” Getuigt dan de Messias zelf niet in Ps. 16 :2 „0 mijn ziel, gij hebt tot den Heere gezegd : Gij zijt de Heere, mijne goedheid raakt niet tot **U**?” En leert ons Hand. 17 :25 niet, dat Hij ook van menschenhanden niet gediend wordt als iets behoevende?”

Kan er dan iets **van ons** doen bij God te pas komen om **Gods** genade en vergeving van zonde te verkrijgen ; hoe komt dat overeen met wat Paulus zegt in Rom. 3 :24 : „En worden om niet gerechtvaardigd?”

Het is **zoo**, toehoorders. De mensch kan uit, door en van zichzelf geen goed doen. Neen, **zoo** min als een **Moorman** zijn huid kan veranderen of een luipaard zijn vlekken, **zoo** min zal ook een zondig Adamskind kunnen goed doen, die geleerd is kwaad te doen. Hij kan niets doen aan God, waarvoor die hem eenig voordeel zou kunnen toebrengen of wat hem zijn gelukzaligheid zou kunnen vermeerderen. Al wat hij doet is hij schuldig te doen en hij is en blijft met dat alles een onnutte dienstknecht. Maar nu heft dat onvermogen **van** niet kunnen **Gods** recht en **eisch** niet **op**. Neen, want daarom zegt ook Christus: Geeft den keizer wat des keizers is en **Gode** wat **Godes** is. Dat moet door ons wel beseft, geloofd en erkend worden, zullen wij oprecht en heilbegeerig **leeren** vragen, om datgene, wat voor ons noodzakelijk is tot leven, **bekeering** en zaligheid.

Maar nu is er evenwel wat te **d o e n**, om vergeving van zonde en de gunste **Gods** te ontvangen. Niet dat wij moeten werken, zooals de rijke jongeling meende, toen hij

aan Jezus vroeg: „Goede meester, wat zal ik nog goeds doen, opdat ik het eeuwige leven hebbe. **Zulk** een doen ontvreemdt God de eer van zijn genade en Christus de eer van zijn verdienste, „want indien het nu door genade is, **zoo** is het niet meer door de werken, anders is de genade geen genade meer.

Maar **daar** is een **d o e n** van de middelen. Eerst ter bekeering, een ter harte nemen van de middelen, die God geeft, als zijn Woord verkondigd wordt. Elke verzuimde gang, om ons onder die middelen te begeven, zal daarom eeuwig tegen ons getuigen, indien wij onder de rijke aanbieding van het middel ter behoudenis verloren moeten gaan. En elk verzuimd oogenblik, dat we doelloos hebben besteed en dat we door hadden kunnen brengen met het onderzoeken van **Gods** dierbaar Woord zal in de eeuwigheid op onze ziel branden.

Neemt het ter harte, mijne hoorders.

Maar daar is nog een ander doen van de middelen, waaraan God zijn genade en vergeving toekent. En al schenkt de Heere het nu niet **o m** ons doen, Hij doet het ook niet **z o n d e r** ons doen. Hij wil het geven **o p** ons doen, **zoo** als Jakobus zegt: „Want God geeft meerdere genade”. En wat is er dan te doen jegens God, tegen wien wij allen gezondigd hebben en die alleen vergeving schenken kan? Dit is wel het eerste: een ootmoedige belijdenis van onze zonde, zooals wij die van de Bijbelheiligen vernemen. Want wie zijn overtredingen bedekt, zal niet voorspoedig zijn, want hij neemt God zijn werk. uit de hand en daarmee berooft hij als de rijke jongeling God van de eer van ‘Zijn genade en Christus van de eer zijner voldoening. En toch alleen door Christus kunnen onze zonden verborgen worden. ’t Was het Woord des Heeren door den mond van **Nathan** tot zijn knecht David: „De Heere heeft ook uwe zonden van u weggenomen”. Eigenlijk staat er: De Heere heeft uwe zonden van u doen voorbijgaan, d.w.z. Hij heeft die overgedragen op het Lam, den Messias, den Borg, die ze verzoende, die de schuld voldeed, en de straf tot zijn vrede dragen zoude.

Zoo nam de Heere zijn zonde weg en deed hem na een bange worsteling weer vroolijk zingen: Welgelukzalig

is de mensch, wien de zonden vergeven zijn, en wiens ongerechtigheid bedekt is.

Maar niet alleen moet er een belijden van de zonde zijn, daar moet ook in de tweede plaats een doen zijn van een breken met de zonde, door 's Heeren genade en in zijn kracht. Want waar geen breken komt met de zonde, blijft het, evenals bij Farao, een leven in de zonde. En alleen wie zijn zonde belijdt en **la a t**, dien zal barmhartigheid geschieden. Er moge nog een vallen in de zonde kunnen zijn, een leven. er in is niet meer mogelijk. Daarom spreekt David dien mensch zalig in wiens geest geen bedrog is en die oprecht aller zonde vijand is.

Levendige geloofsoefeningen zijn in de derde plaats er noodig, waardoor er een toevluchtnemen is met onze zonde tot Christus, een opdragen van **zichzelf** met al zijn zonden aan Christus en een zich overgeven aan Hem. Zulk een geloof en gelooven als een werk **Gods** in de ziel, dat is noodzakelijk tot vergeving, verlossing en zaligheid, zoodat ook Paulus den stokbewaarder gebiedt : „**Geloof** in den Heere Jezus Christus en gij zult zalig worden”.

Een volhardend bidden en **smeeken** moet er voorts geschieden, 't welk openbaart, dat de vergeving en de verlossing van de zonde ons **zoo** onmisbaar van noode is, **zoodat** wij het daarbuiten niet kunnen stellen. Heilbegeerig moet er gevraagd worden om genade en vergeving, **zooals** David openbaarde, als hij sprak: „Zijt mij genadig, want ik heb tegen U gezondigd”. Om uws Naams 'wille, Heere,, vergeef mijne ongerechtigheid, want die is groot,

Ziet, dat zijn de onmisbare vereischten, die door ons moeten gedaan worden ; derhalve is het bij een kind van God geen werkeloos **leven**. En het is een openbaring van **Gods** genade en het werk **Gods** in de ziel, waar deze zaken **alzo** gevonden worden.

Waar nu Job hier **zoo** vraagt : „Wat zal ik U doen ?” omdat hij de bewustheid **omdraagt**, dat er werkzaamheden noodzakelijk zijn, maar waar hij ook zijn eigen onmacht zich bewust is, **zoo** heeft hij den Heere noodig, opdat **die** in hem werken **zou** het willen en het werken. Want al wist hij al wat hem te doen stond, **zoo** moest de Heere hem toch nog **leeren**, daarvan een recht gebruik te

maken, zooals de bede in Psalm 143 kennelijk openbaart : „Leer mij Uw welbehagen doen, want Gij zijt mijn God.” Dit leidt ons tot onze derde hoofdgedachte : **E e n w a r e e r k e n n i n g**.

Maar zingen we vooraf:

PSALM 143 : 2.

O, Menschenhoeder, zegt Job tot den Heere, ziende wie en wat de **Heere** is en Hem ook zoodanig erkennende. Menschenhoeder, d. **w. z. o p m e r k e r** der menschen en daarom bekend met mijn toestand, mijn ellende, mijn **begeerte** naar vergeving en verlossing bekend ook met mijn volstreckte fiulpeloosheid. **Zoodanig** erkent ook David den Heere, als hij zegt : „Heere, voor u is al mijn begeerte en mijn zuchten niet verborgen, Ps. 38

Menschenhoeder, volgens anderen ook **b e w a a r d e r** der menschen. Als zoodanig bewaart de Heere Zijn volk, zooals getuigd wordt in Deut. 32 : „De **Heere** bewaart zijn volk als zijn oogappel” en Ps. 121 „De **Heere** is uw **bewaar**der.” Als zoodanig moet de Heere ook erkend worden, en **zoo** zullen wij allen den Heere moeten **leeren** benoodigen, want niemand is toch vertrouwd aan **zichzelve**n; de zondige mensch moet overal voor en toe bewaard worden. „**Houdende** mijne gangen in uwe sporen, opdat mijn voetstappen niet zouden wankelen, en bewaar mij als het zwart uws oogappels, **zoo** was Davids bede in Ps. 17.

De Heere is de bewaarder, die wegens zijn lankmoedigheid den zondaar nog verdraagt, die naar den rijkdom zijner goedertierenheid de welverdiende straf uitstelt, om tijd tot berouw en bekeering te schenken.

Job, verlegen met zich zelve, en zichzelf verfoeiende voor den Heere, erkent dan hier den Heere als zoodanig, waar hij **uitberst** met bewegelijke woorden : „**O, Menschenhoeder !**”

Volgens ‘sommigen zou hij hier als Menschenhoeder, **als** bewaarder, God den Vader bedoelen, waar die het is, die een genadeverbond oprichtte, daarin de Zijnen opnam en **hen** bewaarde, en die ook de bestemde weldaden des verbonds voor hen bewaart; naar 2 Sam. 23 : 5 : „**Hoewel** mijn huis **alzo**o niet is bij God, nochtans heeft Hij mij een eeuwig verbond gesteld, dat in alles **wél** geordineerd en bewaard is.”

En van God den Vader kan met rede gezegd worden, dat Hij een **behoeder** en bewaarder der menschen is, daar **Hij** op zijn **kinderen** nauw achtneemt, hen verzorgt, bewaart en beschermt. Wanneer nu Job hier het oog heeft op God den Vader, dan zou het zijn, als wilde, hij zeggen : 0, Menschenhoeder, ofschoon ik mijn zonde voor U al wilde bedekken en niet belijden, het is tevergeefs, want al mijne daden en wegen zijn U bekend. Daarom neem ik tot U, Heere, als een genadig Vader mijn **toevlucht**. **Ik** heb gezondigd, dat erken en belijd ik voor U, maar ik weet, dat U een Hoeder, een Bewaarder, **een Verzorger** der menschen **zijt**, die niet toelaat, dat **één** uwer kinderen **zal** verloren gaan. Daarom neem ik tot U mijn toevlucht, die mij door en in uw kracht bewaart tot de zaligheid, die eens geopenbaard zal worden.”

Maar anderen willen, dat Job hier meer zag op den Zone **Gods**, den komenden Messias, den Christus, op wien hij zijn hoop vestigde, en van wien hij, als zijn **Goël** en Verlosser, al **zijn** heil verwachtte voor de toekomst, naar hoofdstuk 19 : 25. „**Ik** weet, mijn Verlosser leeft !” Want **hoewel** de Vader **wel** bewaarder en verzorger is, **zoo** is Hij dat toch niet zonder den Zoon en zijn Middelaarswerk. Volgens de goddelijke huishouding is de Vader niet de **Borg**, de Losser en Bruidegom van zijn volk ; maar wel is de Zoon de Borg, ‘de Hoeder en Herder van zijn volk, door **wien** ze behouden worden als verlorene zondaars, zooals Hij **zelf** getuigt in Joh. 10:11: „**Ik** ben d-e goede Herder, de **goede** Herder stelt zijn leven voor de schapen”. **V o o r** de schapen, dat wil zeggen in hunne plaats en tot hun behoudenis, leven en zaligheid.

Hij, de Zoon is het, die zijn wijngaard beho’edt, en gedurig bevochtigt, **naar** Jes. 27 : 3. Hij is de **wederbrenger** van de bewaarden **Israels**, naar Jes. 49 : 6. Hij is de Opziener der zielen, naar 2 **Petr.** 2 : 25. En Paulus getuigt van **Hem**, dat Hij is de groote Herder der schapen, in Hebr.* 13:20.

En daarom op Hem ziende, kon ook hier Job met een **vrij** geweten en gerust gemoed zijn zonden belijden, niet twijfelende, of die zou hem vergeven worden. Want in Hem toch en door zijn bloed is de vergeving der misdaden aangebracht voor allen, die in Hem gelooven. Job kon met

vertrouwen zijn hoop op den Menschenhoeder stellen, daar hij met de geloovige vaders onder de belofte leefde en genoegzaam zich kon verzekerd houden, dat God zijn belofte van het Vrouwenzaad gewis zou vervullen, en dat Hij niet zou **wankelen** om zijn **genadebesluit** uit te voeren, waarvan Job ook zelf wel verzekerd was, zooals wij reeds hoorden uit zijn getuigenis : „Ik weet, mijn Verlosser leeft!”

Maar ook kan het „**Menschenhoeder**”, bewaarder, verzorger, behouder, wel aan den Drieëenigen God toegekend worden, aangezien alles uitgaat van den Vader den eersten Persoon naar zijn verkiezende liefde, eeuwigen raad en welbehagen. Dat welbehagen voert Hij uit door den Zoon, wiens vermaken waren met de menschenkinderen en die **in** alles voldaan heeft, die verzoent met zijn dood en behoudt met zijn leven. En de Heilige Geest is de **bewerker** van alles. Hij maakt den zondaar levend, Hij maakt hem met **zichzelf** bekend, Hij overtuigt hem en brengt hem tot belijdenis van zonde en schuld. Hij ontdekt en openbaart Christus als Redder en Verlosser en doet hem dan de toevlucht nemen tot Christus.

Zoo is het dan de Drieëenige God, uit wien, door wien en tot wien alle dingen zijn, Rom. **11** : 36.

Wij zien hier dus Job zich voor God vernederen met belijdenis van zonden, wij zien hem door den Geest in het geloof uitgaande uit **zichzelf**, zijn toevlucht nemende, zooals wij het meer in het bijzonder willen opvatten, tot den Messias, den Christus, den Verlosser; met het „Wat zal ik u doen?” als een **machtelooze** nedervallende voor den Heere, en met het „o, Menschenhoeder”, zich geheel overgeevende aan Christus als zijn Verlosser, om door Hem tot God te **gaan**, als den eeuwigen weg daartoe.

O, Menschenhoeder. Dat o, houdt in zich de nood, de sterke begeerte, het vurig verlangen. Geheel zijn hart, zijn verstand en mond zijn met de zaak vervuld.

„O, Menschenhoeder, ik ben verlegen bij mij **zelf**, door mij kan ik den Vader niet bevredigen, dien ik vertoornd heb. Wat raad, wat middel ? Ik weet en ken geen ander middel in hemel of op aarde, dan U alleen. Daarom, op U hoop ik, op U vertrouw ik, op U verlaat ik mij. Want Gij zijt de God van zaligheid, de Heere Heere, bij

wien uitkomsten zijn tegen den dood. **U**, o Menschenhoeder, bemin ik, U omhels ik, U kleeft mijn **ziel** achteraan. Spreek tot Uwen Vader voor mij, dat hij mij genadig zij, want Gij **zijt** die Eén uit duizend, die de verzoening gevonden hebt, daarom van U alleen verwacht' ik mijn heil. **Zoo** erkent Job den Heere, Hem alleen alle eer en lof toekennende, waarbij alle eigen eer en roem vergaat.

O, Menschenhoeder. Job geeft te kennen, dat God de Zijnen gedurig bewaart, dat Hij op hen als op zijn arme en ellendige kinderen nederziet, dat Hij ook alles doorziet, zoodat wij niets voor Hem hebben te verbergen, daar Hij de harten en gedachten kent. **Maar** dit is ook een troostrijke wetenschap voor al Gods kinderen, want **zoo** kent Hij **ook** de begeerten **onzer** zielen, als die naar Hem uitgaan, waar Hij alleen onze behoeften kan voldoen, Hij alleen onze harten kan vervullen. met Hemzelven.

Menschenhoeder kan ook nog verklaard worden als **w a a r n e m e r** der menschen. En dat is de Heere toch ook ; Hij neemt een iegelijks gangen, wegen en daden waar, **zoowel** de kwade als de goede, opdat Hij daarnaar zal richten en oordeelen. 2 Cor. 5 : 10.

Gelukkig hij, wien de Heere hier waarneemt, **zoo**, dat Hij hem niet laat doorgaan op zijn verkeerde wegen, maar hem bezoekt en met berouw, leedwezen en schuldbelijdenis **tot** Hem terugbrengt en zich daarna als de Menschenhoeder aan hem openbaart, wiens opzicht over hem en zorge voor hem een eeuwige behoudenis waarborgt.

Met een o, van aanbiddelijke verwondering, erkent job hier den Heere als zijn behouder en verlosser. **Zoo** erkent ook vader Jakob hem, als hij Hem noemt „dien **Engel**, die hem verlost heeft van alle kwaad.” Gen. 48 : 16.

Zoo wordt Hij door Gods volk erkent in Jes. 63 : 9 : „**In** al hunne benauwdheid **was** Hij benauwd, en de Engel zijn **aangezichts** heeft ze behoudën ; door zijn liefde en door zijn genade heeft Hij ze **verlost**, en Hij nam ze op en Hij droeg ze alle de dagen van ouds.”

Zoo erkent David Hem in Ps. 23 : „De Heere is mijn Herder, mij zal niets **ontbreken**”.

De goddeloozen en geveinsden zien God onder zijn oordeelen aan als een Menschenverderver, zeggende : „Wie

is er onder ons, die bij een verterend vuur wonen kan ?” en „dit kwaad is van den Heere, wat **zoude** ik voorts op den Heere wachten ?” Maar **zoo** was het met Job niet. Hoewel de Heere een zware weg met hem hield, bleef hij toch Hem aanhangen, Hem als zijn hoeder erkennende, vertrouwend op Hem, en verwachtende zijn heil alleen van Hem. Hij was verzekerd, dat deze beproeving niet tot zijn verderf, maar tot zijn behoudenis zou strekken. Daarom **bleef** hij den Heere aanhangen door den Geest in het geloof, zeggende : „Ziet, zoo Hij mij doodde, zou ik niet hopen ? Ook zal hij mij tot zaligheid zijn.” Job 13 : 25 en 26.

Gelukkig nu hij, die door genade een zondaar mag worden voor den Heere, die met belijdenis van zonde en schuld de toevlucht leert nemen tot Hem, die Hem mag omhelzen en erkennen voor zijn Menschenhoeder, die zich aan Hem mag overgeven voor tijd en eeuwigheid, die eenmaal tot Hem zal opgenomen worden voor den troon Gods en des Lams.

Maar ach, hoevelen zijn er, die niet oprechtelijk willen belijden, zondaar te zijn voor God, **dezulken**, die als de Farizeeërs in den Tempel zichzelf vertrouwen en anderen niet achten.

Daar zijn er, die wel bewust zijn, dat ze zondaren zijn en gezondigd hebben, maar het blijft bij een uiterlijke belijdenis. Het baart geen bekommering en verlegenheid in het hart, integendeel wordt er bij hen gevonden een volharden in zorgeloosheid, terwijl zij zichzelf vleien in hun harte, zeggende : „De Heere doet geen goed en doet geen kwaad, Zef. 1 : 12.

Daar zijn er, die erkennen gezondigd te hebben, maar ze merken God niet aan als een Menschenhoeder ; hun belijdenis is een Kaïnsbelijdenis en zij vlieden met hem van den Heere af. Dezulken allen roep ik toe : O, weet toch, kennen en erkennen wij onze zonden niet, God kent ze en zal ons eens doen ondervinden, dat Hij ze straffen zal, naar Ps. 50 : 21 en 22: „Ik zal u straffen en zal het ordentelijk voor uwe oogen stellen. Verstaat dit toch gij godvergetenden, opdat ik niet verscheure en niemand redde”.

Onze heimelijke zonden zal de Heere in het licht iijns aanschijns stellen, naar Ps. 90 : 8.

Zijn wij **over** onze zonden gerust en onbezorgd, o, hoe vreeselijk zal het dan wezen, als eens de **conscientie** zal ontwaken ; dan zal het zijn : „Wee de gerusten”. Geven wij God de eere niet, Hem als Menschenhoeder aan te merken **en** te erkennen, dan zal Hij gewis zich eens verheerlijken in ons verderf. Wie zijt gij dan, o mensch, die God niet noodig hebt als uw Hoeder en Leidsman, die meent, **wel** zonder Hem u te kunnen redden, waar zult gij verblijven, wanneer Hij wrake zal doen over al **degenen**, die Hem niet erkend en gevreesd hebben. Want God zal zich gewisselijk aan u als zijne vijanden wreken. En zijn wrake zal schrikkelijk wezen aan het geslacht dergenen, die Hem niet vreezen.

Zegt een zondaar hier niet : „Wat zal ik U doen ?” Hoort dan en wees verzekerd, dat God wel weet, wat Hij met hem doen zal, zoowel ais Hij weet, wat Hij met den **onvruchtbaren** wijngaard doen zou : „Ik zal hem”, zegt Hij, „tot woestheid maken”.

O, -toehoorders, en nog worden wij geroepen, om' als zondaars tot en voor Hem te komen en onze zonden te belijden, Heden, **zoo** gij zijn stemme hoort, verhardt dan uwe harten niet, maar laat u leiden. O, werd gij eens recht over uwe zonden bekommerd en verlegen ; dat gij **Gods** genade eens tot uw eenige toevlucht mocht leeren kennen. Gij moogt, den Heere zoekende, met vrijmoedigheid toegaan tot den troon der genade, opdat gij barmhartigheid moogt verkrijgen en **genade** vinden om geholpen te worden **ter** bekwamer tijd.

Zoekende zielen, wien het om God te doen geworden is, tracht God in den Middelaar recht te leeren kennen als den Menschenhoeder ; **zoo** heeft Hij zich geopenbaard. Hoe meer gij met bewustheid voor **uzelfen** levendig overtuigd van uw zonden voor God' moogt zijn, hoe meer de Heere Jezus voor u noodzakelijk onmisbaar zal worden als een Redder, Behouder, Verlosser en Bewaarder uwer zielen, En als gij Hem **zoo** moogt leeren kennen, wat zal dan zijn **genade** u dierbaar zijn. Want welk een groote barmhartigheid en menschenliefde van God, dat hij aan een zondaar uit enkel genade een middel heeft beschikt en een weg aangewezen om behouden te worden. Wij mogen dan wel **uitroepen**, volk des Heeren: „Wie is een God gelijk Gij,

die de ongerechtigheid vergeeft en de overtreding van het overblijfsel Uwer erfenis voorbijgaat?" „God was in Christus de wereld met zichzelf verzoenende, hunne zonden hun niet toerekenende."

Als die Menschenhoeder dan maar onie Hoeder is, dan zijn wij veilig. Al zijn wij zondaars, al hebben wij gezondigd, al kleeft de zonde ons aan, Hij zal ons daarom niet verdoemen, maar al onze zonden ons vergeven. „Loof dan den Heere, mijne ziel en vergeet **geene** van zijn, weldaden; die al uwe ongerechtigheid vergeeft, die al uwe krankheden geneest'; die uw leven verlost van het verderf, die u kroont met **goedertierenheid** en barmhartigheden, die uwen mond verzadigt met het goede, uwe jeugd vernieuwd als eens **arends**".

Al is dan, o volk, ons doen gebrekkelijk, God ziet ons aan in den Borg. Hij zal ons eens tot zich nemen in het Kanaän hierboven, in het Vaderland der ruste. Daar zullen wij niet meer zondigen, maar we zullen het eeuwig uitgalmen en den lof zingen van het Lam, dat geslacht is, van Jezus Christus, die de getrouwe Getuige is, de Eerstgeborene uit de **dooden** en de Overste van de Koningen der aarde. Hem die ons heeft liefgehad, en ons van onze **zonden gewasschen** heeft in zijn bloed, en die ons gemaakt heeft tot koningen en priesters **Gode** en zijnen Vader, Hem, zegge ik, zij de heerlijkheid en de kracht in alle eeuwigheid,

AMEN!

Roem, veiligheid en genot van Christus' Bruid.

Ps. 36 : 2.

Lezen : Hooglied 2.

Ps. 73 : 13.

Ps. 45 : 1.

Ps. 89 : 7.

Ps. 119 : 52.

GELIEFDE TOEHOORDERS !

Het is een **troostrijk** woord, wat we lezen in 1 Tim. 1: 15, **dat** Christus Jezus in de wereld gekomen is, om de zondaren zalig te maken.

Troostrijk is dat woord, **zoo** zeiden wij u, maar voor wie ? Daar komt het juist op aan. De vraag is niet, wat Christus is voor een arme zondaar, maar ... wat is Hij **voor** mij ? 't Mag aangenaam wezen, te **hooren**, wat anderen aan Hem hebben, 'maar zelf te kunnen vertellen, wat onze **ziel** aan Hem heeft, is van oneindig meer waardij.

Noodzakelijk is het toch voor ons allen, persoonlijk dien Christus in het geloof te **leeren** aanschouwen in zijn **noodzakelijkheid**, gepastheid en dierbaarheid.

Wie Christus kent, dien is Hij dierbaar. 1 Petr. 2:7 „U dan, die gelooft, is Hij dierbaar.” Dierbaar is Hij, want **alleen** door Hem worden wij vergeving van zonden deelachtig. „In welken wij hebben de verlossing door zijn bloed, namelijk de vergeving der misdaden, naar den rijkdom zijner genade.” Ef. 1 : 7.

Door Hem ontvangen wij een recht tot het eeuwig leven, en worden om niet gerechtvaardigd uit zijne genade, door de verlossing, die in Christus Jezus is.” Rom. 3: 24. Dierbaar is Hij onder alle omstandigheden des levens : Hij verzacht alle leed, Hij geeft vrede aan de ziel, Hij doet door het geloof in Hem de toekomst blijmoedig tegengaan, **zoodat** het den juichtoon van den Christen mag zijn :

„Verblijdt u in den Heere allen tijd ; wederom zeg ik, verblijdt u.” Fil. 4 : 4.

Hij alleen is alles voor. de Zijnen, Hij geeft alles, wat zij behoeven, daar Hij alles in allen vervult. Hij vervult hen met zijn leven, met zijn liefde, zijn vrede en kracht, waardoor zij alleen getooven en werkzaam zijn. Hij is hun dierbaar, want alleen door zijn genade, zijn bloed en gerechtigheid verwerft Hij hun een **eeuwige** behoudenis. ‘Door zijn Geest geleidt Hij hen, met zijn gemeenschap verblijdt Hij hen, en daarin smaken zij vrede voor de. ziel, genieten zij rust voor het hart en blijdschap voor den geest.

Over die zalige gemeenschap dan van den **dierbaren** Christus met zijn verkoren” Bruid, wenschen wij nader tot U te spreken.

Onze tekstwoorden zijn daartoe :

Hooglied 2 ; 3. Als een appelboom onder de boomen des wouds, zóó is mijn liefste onder de Zonen ; ik heb grooten lust in zijne schaduw en zit er onder, en zijne vrucht is mijn gehemelte zoet.

In onzen tekst hooren wij de taal van de Eruid tegen- over haren Liefste. In het vorige vers was het de Bruidegom, die getuigenis gaf van zijn Bruid, als Hij zeide : „Gelijk een lelie onder de doornen, alzóó is mijne vriendin onder de dochteren.”

Nu, de Heere is en blijft altijd de eerste, zooals het ook o.a. blijkt uit Jes. 44 : 6 : „Zóó zegt de Heere, de Koning Israëls en zijn Verlosser, de Heere der **heirscharen**: Ik ben de eerste en Ik ben de laatste, en behalve Mij is er geen God.”

Eeri sprekende **Heere** tot zijn Bruid, veroorzaakt een sprekende Bruid tot Hem ; 't is toch de Heere alleen, die zijn volk geeft te spreken, naar Ps. 68 : 7.

Het getuigenis des **Heeren** van de Bruid was een verkondiging van haar lieflijkheid, die zij om Hem, in Hem en door Hem alleen bezat. Dat leidde nu daartoe, dat ze hem den lof toebrengt. Alles toch, wat de Heere geeft en doet, moet eindigen in verheerlijkende erkenenis van **Hem**, zooals de dichter doet in den 115en psalm : „Niet ons, o Heere ! niet ons, maar uwen naam geef eer, om uwe **goeder-**

tierenheid, om uwe waarheid **wil**". Alles wat het volk bezit, is **gifte** van hun Koning ; hun begeeren, hun behoeven, hunne vruchten, hunne werkzame gestalte, het is alles uit en door Hem. En al wat Hij geeft, is tot zijn eer ; niet opdat het volk er zichzelf zou mee vergenoegen, want wie dat doet, stelt zijn eigen geluk boven **Gods** eer en dan verliezen de weldaden haar waarde.

Wat is toch des **Heeren** volk buiten en zonder Hem, Immers' niet anders ais dood- en doemwaardige zondaren, die bij de gedurigheid moeten ervaren de diepe waarheid van **'s Heeren** woord : „Zonder Mij kunt gij niets doen.”

Als nu de Heere zijn volk eens bij vernieuwing doet zien, hoe groot het voorrecht is, dat zij met en door Hem bezitten, dan worden de verheffingen **Godes** weer in hunne kelen gevonden. Dan wordt den Heere weer eer en lof toegebracht, zooals ook in onzen tekst de Bruid haren Zielsbruidegom verheft.

Laat ons dan zien :

1. Op den verheven roem.
2. Op de eenige veiligheid.
3. Op het ware levensgenot.

De Bruid, het uitverkoren, gekochte en **wedergeboren** Volk des **Heeren** roemt en prijst hier den Heere, als boven alles verheven, zooals ook de dichter zingt in den **45en** psalm : „Gij zijt mij'veel **schooner** dan de menschenkinderen; genade is uitgestort op uwe lippen, daarom heeft **u** God gezegend in eeuwigheid” . .

De Bruid verheft Hem in zijn waardigheid en dierbaarheid boven alles, 'zooals ook David in Ps. 138 : „**Ik** zal U loven met mijn **geheelè** hart, in de tegenwoordigheid der goden zal ik u psalmzingen.”

Deze zielsverheffing* is een gevolg van den roem, dien de Heere haar gegeven had in het vorige vers waar **zij een** lelie wordt genoemd. Al wat de Bruid is, dat is zij door den Heere gemaakt en dat uit enkele genade.

En daarom komt ook Hem alleen al de eere toe en allen roem. Zooals alles uit en door Hem is, moet het ook weer tot Hem **wederkeeren**. „Want uit Hem, en door Hem en tot Hem zijn alle dingen. Hem zij de heerlijkheid in eeuwigheid.” Rom. 11 : 36.

Door zijn vrijwillige vereeniging met hare ziel ontving zij een nieuw leven uit Hem, waar Hij het toch is, die zijn schapen het eeuwige leven geeft, en die ze bewaart, opdat ze niet verloren gaan in der eeuwigheid.

Door de gedurige invloeden van zijn Geest wordt zij telkens weer verlevendigd, daar zij toch anders dor is als een land, dor en mat, zonder water. In de gemeenschap met Hem voelt zij zich zalig en verblijd, want daar alleen is het haar goed en roept zij **mēt** Asaf uit : „**Het** is mij goed nabij God te wezen.” In zijn schaduw schuilende blijft zij bewaard voor doodsgerevaren, daar blijft zij beschut voor de verzengende zonnestrallen van de bestrijdingen van ‘den zielevijand. Waar zij anders door gekweld wordt, zoodat zij wel eens moet uitroepen : „Twist, Heere, met mijne twisters, strijdt met mijne bestrijders.”

De Bruid spreekt hier in **roemtaal** van den Heere haren Bruidegom van een appelboom.

Kan dat ook anders, als de Heere’ haar doet zien haar groote voorrecht, dat in Hem haar deel is, dat Hij voor haar -een roos van **Saron**, een Lelie der dalen is, als Hij haar openbaart, dat zij zijn vriendin is uit vrijwillige liefde van Hem tot haar, **zoals** ook de Heere spreekt, als hij van zijn volk getuigt in Hozea 14 : 5 : „**Ik** zal ze vrijwillig liefhebben.” Als zij dat nu levendig mag inzien en geloovig mag erkennen, als zij in het genot van die weldaad zich verblijden mag, is het dan wonder, dat het haar dringt tot den roem des **Heeren**, zoodat zij moet uitroepen : „**Wat zijt Gij** goed, Heere, en dat voor zulk een, die zwart is vanwege haar ongerechtigheid, voor zulk een, die den eeuwigen dood verdiend heeft.”

Als de Heere zich ontdekt aan de ziel in zijn dierbare Middelaarsverdienste, als Hij zijn volk weer eens vernieuwde verzekering geeft van hun aandeel aan Hem met zijn genade als zij door de uitlatingen zijner liefde weer vervuld mogen wezen, dan breken zij wel **eēns** uit in den lof des **Heeren**, dan roepen ze uit: „**Komt**, hoort toe, o Gij allen die God vreest ; en ik zal vertellen wat Hij aan mijne ziel gedaan heeft.”

Christus is in alle omstandigheden des levens, de Boom, die onder zijne schaduw, verkwikking, vrede

en vertroosting biedt. Buiten Hem zal men die tevergeefs zoeken; **let** slechts op de liefelijke noodiging des **Heeren** zelve, Matth. 11 : 28 : „**Komt** herwaarts tot Mij, allen die vermoeit en belast **zijt** en **Ik** zal u ruste **geven**.”

Christus is het, die met de vrucht van zijn bloed, van zijn dood en van zijn aangebrachte ‘gerechtigheid, **het** zieleleven voedt en **die** het gelaafde kind des **Heeren** doet getuigen : „Hij verkwikt mijne ziel.”

Als- een ziel onder de overtuiging van zonde en onder den schrik der Wet, onder de **veroordeeling** en brand van de concientie nergens uitkomst ziet en meent om te komen, — als dan de Heilige Geest **haar** op Christus doet zien, **ziet ze** in Hem alles, wat ze nodig heeft tot rust en vrede. „**Want**,” getuigt de Apostel in Ef. 2 : 14, „**want** Hij is onze vrede.”

Als dan de Heilige Geest haar in 't geloof met Christus **verenigt** en voert in zijn gemeenschap dat ziet ze niet alleen alles in Hem voor haar, maar dan ook smaakt de ziel vrede en blijdschap, wat haar met roem en lof voor Hem vervult; dan is het : „Maakt den Heere met mij groot, en laat ons zijnen naam tezamen verhoogen !” Ps. **34:4**. **Zoo** neemt de Bruid den lof uit Christus' mond aan haar gegeven, over, en brengt die weer tot Hem terug, alsof ze zeggen wil ; „Niet de mijne, maar Uw naam moet eeuwig **de** eer ontvangen, want mijn geluk, heil en zaligheid ligt alleen daarin, dat Gij voor mij wilt zijn mijn Appelboom, die boven **alle** andere **boomen** verheven is. Heb ik een kruis te dragen van welken aard ook, U hebt een schaduw tot verkwikking; mag ik dan daarin verkeerem, dan „**roem** ik zelfs in de verdrukking, wetende, dat de verdrukking lijdzaamheid werkt, en de lijdzaamheid bevinding, en de bevinding hoop ; en de hoop beschaamd niet, omdat de liefde **Gods** in onze harten uitgestort is door den Heiligen Geest, die ons is gegeven.” Rom. 5 : 3-5.

Ik heb vele en groote **zonden**, maar mag ik op U zien, dan kan ik getuigen : „Gij hebt alle mijne zonden achter uwen rug geworpen.” Jes. 38 : 17.

De uitnemende schoonheid, liefelijkheid, waardigheid en dierbaarheid, wil de Bruid zeggen, kan ik in geen woorden uitdrukken.

Die gaan alles te boven. Daarom vergelijk ik U bij een **appelboom**, die met zijn aangenaam sieraad, met zijn liefelijke schaduw, met zijn verkwikkende vrucht al de **boomen** des **wouds** te boven gaat.”

Christus wordt dan hier vergeleken bij een appelboom. Meermalen wordt de Heere bij een boom vergeleken. In **Hosea 14 : 9** wordt Hij genoemd „een groenende Denneboom.” In **Rom. 11 : 9** spreekt Paulus **van Hem als** van „**een vetten Olijfboom**”, en in **Openb. 2 : 7** en **22 : 2** komt Hij voor als „**de Boom des Levens**.”

En dit is niet zonder beteekenis.

Aan den boom is de zonde begaan, daarmee is de val gekomen, welke den vloek en den dood in de wereld inbracht. „Want **wij** hebben allen gezondigd en derven de heerlijkheid **Gods**.” **Rom. 3 : 23**. „En de bezoldiging der zonde is de dood.” **Rom. 6 : 23**.

Nu is door Christus aan het kruis de zonde gedragen en verzoend, de schuld is betaald, vloek en dood zijn **weg**genomen, leven en zaligheid zijn aangebracht. **Zoo** is Christus in zijn Middelaarsverdienste de stamboom van een nieuw leven, **van** een nieuw geslacht, en is Hij zoodanig de eenige boom zonder wederga.

De Boom des Levens in het Paradijs was een onderpand van het leven der zalige onsterfelijkheid, maar die had in zichzelf niet de kracht, om den mensch het leven te geven. Toen Adam zondigde, kon die Boom hem niet meer dienen tot zegel en onderpand ten eeuwigen leven.

Daarom werd hij uit het Paradijs verdreven, opdat hij zijn hand niet naar dien Boom zou uitsteken. Zou hij weer leven en zalig worden, dan moest hij weer een leven van God uit genade ontvangen, een leven, dat niet in zijn doen, zijn gehoorzaamheid en gerechtigheid was gegrond, maar in Christus, die de ware Levensboom is en aan **al** de Zijnen het leven en de zaligheid wedergeeft. **Christus** is **zoo** de Boom des levens. Hij is geplant in **Gods** eeuwigen vrede-raad tot een stamboom van het uitverkoren geslacht, **uit**verkoren in Hem, **vóór** de grondlegging der wereld. **Ef. 1 : 4**. De wortel van den boom is zijn Godheid ; Hij is God te prijzen in eeuwigheid. Die wortel is het, die alles en allen in zich draagt; niet de uitverkorenen dragen den Wortel, maar

de **Wortel** draagt hen. Daarom luidt ook des Apostels be-
tuiging in **Rom.11: 18** : „**Zoo** roem niet tegen de tukken;
en indien gij daartegen roemt, **gij** draagt den wortel niet,
'maar **de** wortel u.'” Uit den wortel komt de stam, d. i.,
Christus in zijn aangenomen **menschheid**, en als zoodanig
is Hij heilig, onnoozel, onbesmet, afgescheiden van de
zondaren, en **hooger** dan de hemelen geworden. Hebr. 8 : 26.

Uit den stam komen de takken, dat zijn de uitverkorenen,
die in Hem besloten liggen. Zij komen uit Hem voort,
leven in vereeniging met Hem, en kunnen nooit van Hem
gescheiden worden. En nu is de stam heilig, **zoo** zijn ook
de takken heilig. Rom. 11 : 16.

Christus is dus de ware Boom des Levens ; en **wel-**
gelukzalig nu die mensch, die kennis aan Hem heeft, want
„**die** den Zoon heeft, die heeft het leven, maar die den
Zone **Gods** niet heeft, die heeft **het** leven niet.” 1 Joh. 5 : 12.

De Bruid vergelijkt Hem hier met een appelboom. Een
appelboom heeft een sierlijken bloesem, waarin het rood
en het wit door elkaar gemengd zijn. **200** is Christus
bloedrood in zijn verdienste en lijden en Hij is wit van
reine onschuld, Hij is blank van zijn volmaakte gehoor-
zaamheid, zoodat ook de Bruid van Hem uitroept, in hfdst.
5 : 10 : „**Mijn** liefste is blank en rood ; Hij draagt de banier
boven tienduizend.”

Door zijn bloed verzoent Hij ons met God, Hij koopt
ons **los** en vrij van de wrekende gerechtigheid **Gods** en
delgt daardoor onze zonden en schuld uit. Hij dekt met
zijn blanke reine onschuld onze zwarte doemschuld voor
God en doet ons jubelen : „**Ik** ben zeer vroolijk in den
Heere, mijn ziel verheugt zich in mijnen God, want **Hij**
heeft mij bekleed met de kleederen des heils, den mantel
der gerechtigheid heeft Hij mij omgedaan ; gelijk een
bruidegom zich met priesterlijk sieraad versiert en als eene
bruid zich versiert met haar gereedschap,” Jes. 61:10.

De appelboom sluit zijn takken nauw aan elkander en
breidt die ook verre uit ; en is **zoo** met zijn breede bladeren
een aangename schuilplaats tegen de brandende stralen van
de **zon**. Christus met zijn Middelaarsverdienste is **zoo** de
eeuwige schuilplaats voor arme zondaren. „Hij is een ver-
berging tegen den wind en een schuilplaats tegen den vloed.”

Daarom zingt ook David van Hem, verkeerende in zijn
gemeenschap : Hoe groot is uw goedgunstigheid,
Hoe zijn uw vleug'len uitgebreid,
Hier wordt de rust geschonken.

In Christus den **Appelboom** is men geborgen tegen de
brandende zon van **Gods** toorn over de zonde, zoodat de
Heere dan zelf getuigt: „Mijn toorn is van dat volk afge-
keerd.” **Hos. 14 : 5.**

In zijn schaduw is men ook geborgen voor de vurige
pijlen van den vloek der wet, want „Christus heeft ons
verlost van den vloek der wet, een vloek geworden zijnde
voor ons.” **Gal. 3 : 13.**

Geborgen is men tegen de aanklacht van satan en het
geweten, zoodat de Apostel roemende mag verkondigen :
Wie zal beschuldiging inbrengen tegen de uitverkorenen **Gods?**

Een appelboom heeft aangename, liefelijke en verkwik-
kende vruchten, vooral voor een dorstige. **Zoo** zijn ook
Christus' weldaden zeer verkwikkend en zielsverzadigend
voor hongerende en dorstige zielen naar den Heere en zijn
gerechtigheid. Heerlijke vruchten zijn het, welke die Boom
te genieten geeft : vergeving van de zonde, gerechtigheid,
leven en vrede met God. „**Zoo** is er dan nu geen ver-
doemenis meer voor **degenen**, die in Christus Jezus zijn.”
„Mijn vleesch”, zegt Christus, „is waarlijk spijs en mijn
bloed is waarlijk drank.” **Joh. 6 : 55.**

De appelboom geeft met zijn bloesem en vrucht een
aangenamen reuk. **Zoo** is Christus offerande **Gode** een wel-
riekende reuk. **Daarmede** maakt Hij ons, stinkende zondaars,
welriekend bij God ; en Hij maakt de zielen liefelijk riekende
van hemelsgezindheid, Hij verdrijft, **door** zijn verdienste toe
te passen, den -doodstank der zonde. Geen wonder dan,
dat de Bruid **zoo** haar verheven roem van haren Bruidegom
hooren doet en uitroept : „**Als** een appelboom onder de
boomen des wouds, **zóó** is mijn liefste onder de zonen !”

Daarmede getuigt zij ook, en dat is ons **2de** punt, dat
Hij de e e n i g e v e i l i g h e i d is. Zij kan en mag
Christus haar Liefste noemen, en dat niet alleen uit vroegere
daden Hem zich **zoo** herinnerende, neen, zij spreekt in het
genot van de vernieuwde levensgemeenschap met Hem,
waarin zij zich nu **zoo** veilig gevoelt. Zij mag roemen : „**Wat**

zal ons scheiden van de liefde van Christus ?” Rom. 8 : 35.

„Mijn liefste,” getuigt **zij**, nu zij Hem als haar appelboom aanschouwt door het licht der kennis, dat haar uit Hem bestraalt. Het is een taal van welbewuste **geloofstoe-eigening**, wat geschiedt door een' nieuwe wegschenking van Hem aan haar. En dan **zoo** in die gemeenschap 'met Hem wordt zulk een rust, **vredē** en veiligheid gevoeld. Dan is het als bij David in Ps. 143 : 9 : „**Bij U schuil ik,**”

De Bruid verheft **haar** liefste, haar Zielsbruidegom boven de **boomen** des **wouds**, waarbij zij de zonen vergelijkt. Die **boomen** des **wouds** kunnen voor haar geen schuilplaats tot veiligheid zijn, **zoo** min als het geboomte van den Hof dat voor Adam kon zijn. De **boomen** des **wouds** zijn de 'onvruchtbare hoornen, die trotsch omhoog zich verheffen, die **een duisternis** veroorzaken en **schrikwekkende vertooningen** openbaren ; **boomen**, die niets als bladeren hebben, zoals de vijgeboom, die door Christus vervloekt werd.

De **boomen** des **wouds** zijn onvruchtbare **boomen**, waarmede de toestand der onbekeerde menschen aangetoond wordt. Die zijn ook **onvruchtbaar**. En wel : 1. voor den Heere God ; 2. voor **hunzelve**n en 3. voor anderen, En dat blijven zij, zoolang de Heere hen zelf niet neemt en stelt om vrucht te dragen. Kwade **boomen** zijn het en zij kunnen dus geen goede vruchten voortbrengen. Zal dat geschieden, **dan** moeten zij overgeplant worden,

Zoo is er dan ook bij de **boomen** des **wouds**, bij de **menschenkinderen**, geen beveiliging te vinden. Neen, want **geen** menschenkind kan het rantsoen bij God voldoen.

Boomen des **wouds** zijn zonder vruchten, of hebben vaak onnutte of schadelijke ja doodelijke vruchten. **Zoo ook alles** wat een onbekeerde bezit als een boom des **wouds**, daarvan is het einde de dood.

Daarom ziet de Bruid onder al de **boomen** nergens voor haar een schuilplaats; **nergens** een bescherming, bewaring, noch beveiliging. Ze ziet daarom van die alle af, ze alle voorbij ; en **ze** ziet op **naar** haar Appelboom, **waar** zij alleen veiligheid ziet en vindt, omdat ze alleen daar toch beschermd is tegen den schrik des **nachts** en tegen de zeer verderfelijke pestilentiën. Ps. 91 .

Door de zonen worden verstaan de kinderen der

menschen, de kinderen Adams. Of er nu personen binnen of buiten de Kerk bedoeld worden, dat laten wij in het midden ; maar dit is duidelijk, dat de Bruid er geen -hulp, geen redding, geen behoudenis en geen veiligheid bij ziet, maar dat zij zich wendt tot haar liefste, die haar in alles dierbaar is.

Haar Liefste, haar Bruid, de Messias, de Christus is door zijn voldoening voor haar bij God en **met** zijn voorbidding bij den Vader en met zijn **beschutting** en bewaring, alleen haar veiligheid. Daarom **zegt** ze **dan** ook : „Ik heb grooten lust in zijn schaduw en zit er onder, omdat ik daar alleen beschut ben tegen allerlei soort van drukkende en dreigende onheilen.”

Merk eens op, hoe hier een *trapsgewijs klimmende openbaring en mededeeling van Christus aan de ziel geopenbaard wordt. Eerst is Christus voor zijn volk de **Appelboom** in zijn uitnemendheid, waardigheid en **profijtelijkheid**. En dat nu **zoo** zijnde, **zoo** Hem ziende door ontdekking en openbaring van Christus **zelve**n aan de ziel, **zoo** hebben ze Hem nu ook **zoo** noodig tot hunne vrede en veiligheid. Buiten Hem toch is niets **als** een Goddelijke toorn tegen de zonde, buiten Hem is God een verterend vuur en een eeuwige gloed, **waarbij** niemand wonen kan. „Niemand kan **voor** zijn hittigen toorn bestaan.” Nah. 1 : 6.

De toorn van God is gewapend met den vloek der Wet en met de vurige pijlen van de hel en van den duivel. En daartegen is nergens geen veiligheid als in Christus, want Hij alleen verlost van den toekomstigen toorn, van den vloek der Wet en van hem, die het geweld des doods had d. i. den duivel. In Hem alleen is veiligheid en er is geen verdoemenis voor **degenen**, die in Christus Jezus zijn. Geen wonder derhalve, dat de Bruid lust had in de schaduw van dien Appelboom. Het gezicht toch op die schaduw waarin voor de ziel rust te verkrijgen is, ontsteekt de begeerte tot het bezit, het **doet** ontstaan een verlangen tot Hem, om bij Hem te verkeerem. En die lust er naar veroorzaakt een werkzaam geloof, waardoor zij toevlucht neemt tot Hem, om geborgen te worden onder de schaduw zijner vleugelen. En nu rust zij niet, voor zij haar doel heeft bereikt. Want niet het zien op Hem geeft rust en vrede ; neen, zij

moet kunnen getuigen : „Ik zit er **onder**”. En daar dan, door **Hem** overschaduwde wordende, **is** zij **veilig** tegenover alles, wat boven en rondom haar dreigt. „Want over alles **wat heerlijk** is, zal eene beschutting wezen”. Jes. 4: 5,

Daar zal de hitte van de zon haar niet steken, daar zal de **Heere** haar bewaren, voor alle kwaad, ja, Hij zal haar ziel bewaren voor verderf en omkomen. De ziel **kán** niet rusten in iets buiten Hem, ook niet in haar werkzaamheden. Eerst als zij gekomen is tot haar begeerde doel en zij **kan** zeggen : „Ik zit onder zijne schaduw”, dan is zij veilig, en dat niet **alleen**, maar daar ook alleen vindt zij haar rust, in, bij en met Hem.

Daar heeft het vermoeide. volk rust van al hun werkzaamheden, van al hun worstelen, want de Heere geeft de **moeden** rust. Daar ontvangen zij **vreugdeolie** voor treurigheid en het gewaad des **lofs** voor een benauwden geest, Daar hebben ze in Hem een genoegzame verzoening en een volledige losprijs voor hunne schuld ; Christus is hun een gedurige voorspraak. Daar kunnen zij gerust zijn tegen alle **gevaren** en kunnen zij met David zingen :

Ik vrees niet, neen; schoon ik door **duistre** dalen,
In doodsgevaar, bekommerd **om** moet dwalen.

Kortom, dat volk is onder de schaduw zijner **vleugelen** veilig, want hun geldt des **Heeren** belofte in Jes 51:16: „Ik **bedeku** onder de schaduw mijner hand, om den hemel te planten en om de aarde te gronden, en om te zeggen tot Sion : Gij zijt mijn volk”.

„Ik zit er onder”, zegt de Bruid, Dit zitten is geen werken, geen **loopen**, geen last dragen, geen vervolgd worden, 't is geen onvergenoegde rusteloosheid; neen dat alles wordt juist buiten Christus gevonden. Hier is sprake van „**een rusten**”. Dat beteekent een dadelijk aandeel aan den boom en zijn schaduw. Vergenoeging en blijdschap wordt daar gemaakt. Daarom mag de kerk juichen: „Deze is de **Heere**, wij hebben Hem verwacht, wij zullen ons verheugen en verblijden in zijn zaligheid.” Jes. 25 : 9.

Daar zittende, is de ziel bevestigd in Hem, vertrouwt zij zich geheel aan Christus toe, daar is alle vermoeidheid en vrees van haar geweken, „onder zijne vleugelen **betrouwende** geheel en alleen op Hem”.

En niet alleen, dat er rust voor het hart en veiligheid voor de ziel gesmaakt en ervaren wordt, maar daar is voor des **Heeren** volk onder de vleugelen van den Christus ook **vergenoegdheid** voor den geest.

Zooals men onder het geboomte tot rust zich nederzet, **zoo** ondervindt het rustende' kind des **Heeren** onder Zijne schaduw zulk een geestelijke vergenoegdheid. Als de ziel daar verkeert, dan kan zij met David getuigen : „**De Heere**' is mijn Herder, mij zal niets ontbreken,” Dan kent zij zulk een vergenoegdheid, dat zij met Paulus „**alle** dingen schade en drek acht, om de uitnemendheid van Christus”. Daar vindt zij zulk een rust, dat ze kan zeggen :

„In God is al mijn heil mijn eer,
Mijn sterke rots, mijn tegenweer”.

Maar daar alleen ook, zittende onder de schaduw van dien Appelboom, is voor het volk des **Heeren**, is voor de Bruid : **H e t w a r e l e v e n s g e n o t**. Dat is ons 3e punt.

„Zijn vrucht is mijn gehemelte zoet”. Daar geniet nu de Bruid zijn heilzame vrucht, dat is, zij ontvangt, wat er voor haar in Hem is, wat uit Hem komt en door Hem aan de ziel in zijn gemeenschap wordt medegedeeld.

Ze smaakt en ziet nu, dat de Heere goed is. **Gods** kinderen kunnen niet tevreden zijn, en zich vergenoegd. gevoelen, wanneer zij wel Christus kennen en deelachtig zijn als hun vruchtdragende Boom, maar zijn vrucht moeten missen ; neen, ze moeten Hem ook genieten en zijn vrucht smaken. Het veel praten over Christus baat” de ziel niet, maar wel het veel genieten van Hem.

Christus te kennen en deelachtig te zijn, en Hem te genieten moet wel onderscheiden worden. Want de ervaring va'n een kind **Gods** getuigt van gemis en genot, maar die twee mogen niet gescheiden worden. Gemis mag geen gemis blijven, maar moet genieten worden. Dat leert ons hier de Bruid.. Want een gemis van Hem en zijn vruchten is ook een gemis van het ware **levensgenot**. Christus en zijn vrucht van zalig levensgenot voor de ziel, te scheiden met een deel aan Hem en een bezitten van Hem, zou een welgevallen wezen in de dorheid en doodigheid der ziel. Dat **ZOU** een goedkeuren wezen van de zonde der afwijking en verlating van den Heere, en die dat doet, zal in het dorre wonen.